



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



„Co nebylo v učebnici – spolupráce knihoven a škol ve vzdělávání žáků 21. století“

Registrační číslo projektu:	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008278
Žadatel:	Centrum rozvojových aktivit Unie zaměstnavatelských svazů ČR, z.s.
Partner s finančním plněním:	Dětské centrum Jihočeského kraje, o.p.s. Strakonice
Partneři bez finančního plnění:	Svaz knihovníků a informačních pracovníků Gymnázium P. Křížkovského s uměleckou profilací, s.r.o. Brno Střední škola obchodní a služeb SČMSD Polička, s.r.o.
Doba realizace:	1. 5. 2018 – 30. 4. 2021

Informace o projektu

Anotace projektu:

Projekt reaguje na aktuální potřebu participace formálních a neformálních vzdělávacích institucí v podpoře kompetenčního vzdělávání a celoživotního učení. Obsahovým rámcem projektu je rozvoj informační gramotnosti žáků ZŠ, středoškoláků a učitelů, neboť zvládat mnohostrannou interakci s informacemi je nezbytnou podmínkou života každého jedince ve znalostní společnosti. Institucemi participujícími na edukačních programech informačního vzdělávání jsou školy a veřejné knihovny.

Organizace zapojené do projektu:

Knihovna	Spolupracující škola
Městská knihovna Polička	Masarykova základní škola Polička
	Střední škola obchodní a služeb Polička SČMSD
Knihovna Jana Drdy Příbram	Základní škola pod Svatou Horou
	Gymnázium Příbram
	ZŠ Bratří Čapků
Městská knihovna Kutná Hora	Základní škola Žižkov
	Základní škola T.G. Masaryka
Městská knihovna Sedlčany	2. základní škola - škola Propojení
	Střední odborné učiliště Sedlčany
Městská knihovna ve Svitavách	Gymnázium Svitavy
	Střední zdravotnická škola Svitavy
	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola ekonomická
Knihovna města Olomouce	Masarykova základní a mateřská škola Velká Bystřice
Masarykova veřejná knihovna Vsetín	Základní škola Vsetín
Městská knihovna v Plasích	ZŠ Plasy
	Střední průmyslová škola sdělovací techniky Panská
Městská knihovna v Praze, Mariánské nám.	Střední průmyslová škola sdělovací techniky Panská
	Gymnázium Přípotoční
Knihovna města Ostravy	ZŠ a MŠ Dělnická, Karviná
Knihovna Jiřího Mahena Brno - pobočka Bohunice	Základní škola Brno, Arménská
Knihovna Jiřího Mahena Brno	Gymnázium P. Křížkovského s uměleckou profilací, s.r.o.
Městská knihovna Mikulov	Základní škola Mikulov, Hraničářů
Městská knihovna Kunovice	Základní škola Ústí nad Orlicí, Bratří Čapků
Městská knihovna Jevíčko	ZŠ a MŠ Křenov, okr. Svitavy
Knihovna města Hradce Králové	ZŠ Hradec Králové – Pouchov
Městská knihovna Louny, p. o.	ZŠ Louny, Prokopa Holého
Městská knihovna Krnov	ZŠ Žižkova Krnov
Knihovna Třinec p. o.	Gymnázium Třinec, p. o.

Cíle projektu:

Projekt v základních intencích grantové výzvy cílí na rozvíjení klíčových kompetencí souvisejících se vzdělávacími potřebami jedince žijícího v informační společnosti. Jsou realizovány aktivity na platformě participace na úrovni lokální či komunitní, konkrétně pedagogů (formální vzdělávání) a učících knihovníků (neformální vzdělávání), pro cílové skupiny žáků základních a středních škol. V první fázi projektu je cílem rozvíjet prostřednictvím programů celoživotního vzdělávání v centrech kolegiální podpory takové kompetence pedagogů a učících knihovníků, aby byli schopni vzájemným propojováním principů formálního a neformálního vzdělávání pracovat s cílovou skupinou žáků základních a středních škol. Na úrovni propojování formálního a neformálního vzdělávání je tedy cílem projektu kvalitativní posun ve spolupráci pedagogů a učících knihovníků směrem k partnerské vzdělávací strategii v místních komunitách. Současně je cílem projektu v tomto kontextu posílení pozice veřejné knihovny jako poskytovatele neformální vzdělávací nabídky. V další fázi předkládaného projektového záměru je jako cíl definována funkční participace pedagogů a učících knihovníků v edukačních jednotkách, skupinách a expertních týmech (spolu se studenty VŠ), které připravují, realizují, ověřují a evaluují vzdělávací programy určené pro žáky základních a středních škol. Ve vzdělávacím obsahu programů mají stěžejní roli tři zastřešující tematické oblasti, které reflektují komplexní rozvíjení informační gramotnosti žáků současně s posilováním jejich kompetencí jak formálních, tak neformálních včetně soft skills. Na úrovni vzdělávacího obsahu aktivit pro vzdělavatele, ale především pro žáky je tedy projekt zacílen na posílení schopnosti žáků interagovat s informacemi v běžných životních situacích a získat dostatečnou informační gramotnost pro uplatnění na trhu práce a pro motivaci k celoživotnímu učení s ohledem na individuální vzdělávací potřeby každého jedince.

Aktivity projektu:

KA 01 Řízení projektu

Cílem a smyslem této aktivity je zajistit průběžné a efektivní plnění cílů projektu, finančně a procesně koordinovat jednotlivé klíčové aktivity, zajišťovat komunikaci s poskytovatelem dotace a celkově zabezpečovat hospodárné a efektivní vedení projektu. Aktivita bude probíhat po celou dobu realizace projektu.

KA 02 Propojování formálního a neformálního vzdělávání – rozvoj klíčových kompetencí

KA reflektuje změny v přístupu k celoživotnímu učení, v němž se stírají hranice mezi školním a mimoškolním vzděláváním. V rámci této klíčové aktivity vznikne platforma společenství praxe pedagogů a knihovníků. Toto společenství bude na úrovni expertních týmů, edukačních skupin a edukačních jednotek díky společné tvorbě, realizaci, evaluaci a ověřování vzdělávacích programů zvyšovat své znalosti a dovednosti s cílem propojit formální a neformální vzdělávací aktivity tak, aby cíleně rozvíjely klíčové kompetence dětí a žáků dle aktuálních tuzemských a evropských strategií a dokumentů.

V rámci této aktivity budou probíhat jednotlivé podaktivity:

1. Podpora rozvoje pedagogických pracovníků a pracovníků v neformálním vzdělávání

V rámci této podaktivity se budou pedagogičtí pracovníci, pracovníci v neformálním vzdělávání a koordinátoři expertních týmů účastnit aktivit Center kolegiální podpory (setkání, workshopy a konference tematicky i obsahově zaměřené na propojování formálního a neformálního vzdělávání). Tyto vzdělávací aktivity budou designované tak, aby společenství zástupců formálního a neformálního vzdělávání získávala vzájemným sdílením dobrých praxí a edukačními vstupy expertizu v oblasti klíčových kompetencí, metod a didaktických přístupů propojujících formální a neformální vzdělávání a nástrojů pro designování vzdělávacích programů obě formy vzdělávání přirozeně a funkčně propojujících.

2. Proškolení pracovníků potřebná k ověření programů pro děti a žáky

Tato podaktivita bude určena osobám, které se budou podílet na ověřování nových programů a dosud nejsou držiteli takového platného proškolení. Bude se jednat zejména o proškolení v těchto akreditovaných programech:

- Proškolení v BOZP,
- Program Zdravotník zotavovacích akcí (v rozsahu 40 hod.), nebo
- Základní norma zdravotnických znalostí pro pedagogické pracovníky (v rozsahu 20 hod.).

3. Tvorba programů pro děti a žáky se zaměřením na rozvoj klíčových kompetencí

Tato podaktivita bude realizována na platformách společenství praxe pedagogických pracovníků, pracovníků v neformálním vzdělávání a koordinátorů expertních týmů.

Základem pro design vzdělávacích programů budou tři tematické moduly zahrnující komplexní práci s informacemi s cílem rozvíjet u dětí a žáků informační (a rámcově také mediální) gramotnost:

- 1.) Na cestě od autora ke čtenáři;
- 2.) S informacemi k lepšímu celoživotnímu učení;
- 3.) Bádám v knihovně a píšu svůj odborný text.

Informační gramotnost byla jako zastřešující vzdělávací téma předkládaného projektového záměru zvolena proto, že ideálně propojuje soubor znalostí, dovedností a postojů pro komplexní práci jedince s informacemi s využitím kompetencí formálního i neformálního vzdělávání.

Z každého tematického modulu budou vycházet vzdělávací programy (VP) reflektující věkové složení cílové skupiny tak, že ze tří tematických modulů vzejde celkem devět vzdělávacích programů. Minimální časová dotace každého jednotlivého vzdělávacího programu bude 16 hodin. Programy budou edukačně designovány tak, aby v trojfázovém modelu učení E-U-R reflektovaly konstruktivistické pedagogické paradigma s aktivizačními prvky a principy projektové výuky.

Přehled vytvářených vzdělávacích programů:

VP č. 1 - Na cestě od autora ke čtenáři v knihovně pro věkovou kategorii žáků z 1. – 2. ročníku ZŠ (bude upraven pro žáky se SVP).

VP č. 2 - Na cestě od autora ke čtenáři v knihovně pro věkovou kategorii žáků z 3. – 5. ročníku ZŠ (bude upraven pro žáky se SVP).

VP č. 3 - S informacemi k lepšímu celoživotnímu učení pro věkovou kategorii žáků z 3. – 5. ročníku ZŠ.

VP č. 4 - S informacemi k lepšímu celoživotnímu učení pro věkovou kategorii žáků z 6. – 7. ročníku ZŠ a odpovídající ročníky 8letého gymnázia.

VP č. 5 - S informacemi k lepšímu celoživotnímu učení pro věkovou kategorii žáků z 8. – 9. ročníku ZŠ a odpovídající ročníky 8 a 6letého gymnázia.

VP č. 6 - S informacemi k lepšímu celoživotnímu učení pro věkovou kategorii žáků SŠ s ukončenou maturitní zkouškou (bude upraven pro žáky se SVP).

VP č. 7 - Bádám v knihovně a píšu svůj odborný text pro věkovou kategorii žáků z 6. – 7. ročníku ZŠ a odpovídající ročníky 8letého gymnázia (bude upraven pro žáky se SVP).

VP č. 8 - Bádám v knihovně a píšu svůj odborný text pro věkovou kategorii žáků z 8. – 9. ročníku ZŠ a odpovídající ročníky 8 a 6letého gymnázia (bude upraven pro žáky se SVP).

VP č. 9 - Bádám v knihovně a píšu svůj odborný text pro věkovou kategorii žáků SŠ s ukončenou maturitní zkouškou (bude upraven pro žáky se SVP).

Vytvořené programy budou zpracovány i v digitální podobě. Ke každému programu bude vytvořen soubor digitálních materiálů potřebných k realizaci vytvořeného programu. Zároveň bude vytvořena ke každému programu metodika. Celá kompletní finální verze jednotlivých programů bude zveřejněna na portálu RVP.cz.

4. Ověření vytvořených programů

Vytvořené programy budou v průběhu realizace programu ověřeny minimálně 1x, tzn., že po ukončení tvorby programů naváže fáze ověřování, kdy každý program bude minimálně jednou ověřován. Jednoho ověřování se zúčastní optimálně 10 - 15 dětí/žáků, ale max. 30 dětí/žáků.

5. Evaluace

V rámci realizace projektu budou všechny realizované aktivity a podaktivity evaluovány.

Na stránkách žadatele bude vytvořen a aktualizován informativní projektový web, na němž budou jednotlivé výstupy včetně evaluací prezentovány.

Celá kompletní finální verze jednotlivých programů bude také zveřejněna na portálu RVP.cz.

Aktualizace stavu projektu platná pro rok 2021:

Na počátku roku 2021 se projekt - *Co nebylo v učebnici – spolupráce knihoven a škol ve vzdělávání žáků 21. Století*, posunul do finální fáze. Knihovna Města Ostravy se v tomto projektu podílela na tvorbě vzdělávacího programu - *S informacemi k lepšímu celoživotnímu učení*, pro věkovou kategorii žáků z 3. - 5. ročníku ZŠ. Tento program je v současné době definitivně schválen ze strany MŠMT. To znamená, že materiály vypracované v rámci projektu si lze konečně prohlédnout.

Vzniklý vzdělávací program je v současné době umístěn ke stažení na portálu RVP. Tento materiál je pak dostupný i na oficiálním webu k projektu [CO NEBYLO V UČEBNICI \(conebylovuebnici.cz\)](http://CO.NEBYLO.V.UCEBNICI.conebylovuebnici.cz) - Úvodní strana pod záložkou VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY.

Zde lze, prostřednictvím kurzoru myši zobrazit seznam s jednotlivými vzdělávacími programy, přičemž Knihovna města Ostravy se podílela na tvorbě vzdělávacího programu s označením [VP3](#).

Na oficiálních stránkách projektu k tomuto vzdělávacímu programu dále naleznete:

Informační video představující obsah programu

Stručný průvodce programem

Materiál určený pro lektory k rychlé orientaci v obsahu a struktuře výukového programu. Dokumenty jsou ve formátu PDF a lze je stáhnout a vytisknout.

Podrobný popis výukového programu

Dokument obsahuje pojetí výukového programu (cíl, forma, klíčové kompetence, metody a způsoby realizace, potřebné zabezpečení, předpokládané náklady), podrobně rozpracovaný obsah programu, metodickou část, přílohovou část a evaluaci programu. (dokument je ve formátu PDF)

Komplet pracovních a metodických listů ke stažení

Soubor obsahuje kompletní sadu pracovních listů ke každému tematickému bloku, sadu metodických listů a klíčů řešení ke každému tematickému bloku a portfolio pro žáky. (dokumenty jsou ve formátu PDF komprimovány v archivu ZIP)

Portfolia pro žáky

Soubory materiálů, které žák dostává do ruky k jednotlivým lekcím v podobě pracovních a metodických listů. (dokumenty jsou ve formátu PDF)

Anotace jednotlivých tematických bloků

Jedná se o stručný popis každé z lekcí, tvořících výukový program s možností prohlédnout a stáhnout si konkrétní metodické a pracovní listy k jednotlivým tematickým blokům.